

URBAN DYR KING

JORDVERNET STARTER I VINDUSKARMEN

Stig Larssæther
NTNU Bærekraft

DET STORE BILDET

- 15 % av verdens mat produseres i byer
- 700 millioner mennesker får maten sin fra urban dyrking
- I 2030 vil 60 % av befolkningen i utviklingsland bo i byer

(U.N. Food and Agriculture Organization (FAO))

DIMENSJONER

MATSIKKERHET

BESKYTTELSE MOT
SVINGNINGER I MATPRISER

RETT TIL MAT

TILGANG TIL SUNN OG
ERNÆRINGSRIKTIG MAT

KLIMA

REDUSERT FOTAVTRYKK
ØKT MOTSTANDSKRAFT MOT
EKSTREMVÆR

BIOLOGISK MANGFOLD

ØKT BIODIVERSITET I URBANE
OMRÅDER

HELSE

FYSISK AKTIVITET
SOSIALE MØTEPLASSER

KUNNSKAP OG HOLDNINGER

KRETSLØPSTENKNING
BEVISSTHET OM MAT OG MAT-
PRODUKSJON

ULIKE FORMER FOR URBAN DYR KING

- Privat hjemme-dyrking
- Parselhager
- Kolonihager
- Andelslandbruk
- Intensive dyrkingssystemer

PRIVAT HJEMMEDYRNING

- Urtepotter
- Minidrivhus
- Hydroponiske/aeroponiske systemer

PARSELLHAGEN

- Organisert dyrking hvor hvert medlem får større eller mindre areal (eller del av felles dyrking)
- Pallekarmer/høybed eller på flat mark
- Ulik grad av sosialisering og fellesskap
- Eksempler:
 - Kneiken (Trondheim)
 - Herligheten (Oslo)

ANDELSLANDBRUK(CSA)

- Medlemmene kjøper en andel i et gårdsbruk
- Drives av medlemmene og/eller bonden/innleid gartner
- Deling av økonomisk risiko
- Åpenhet om priser
- Stor variasjon i produkter, antall medlemmer og driftsformer
- Eksempler:
 - Medalhus (Melhus)
 - Øverland (Bærum)

INTENSIVE DYRKINGSSYSTEMER

- Større, ofte høy-teknologiske dyrkingsanlegg i beskyttet miljø, eks basert på hydroponics, aquaponics
- Kommersiell dyrking med vekt på lokal produksjon og forbruk
- Eksempler:
 - Frisch vom Dach, (Berlin)
 - Brooklyn Grange (NY)
 - Farmed Here (Chicago)
 - Plantagon

OPPHAV OG OPPRINNELSE

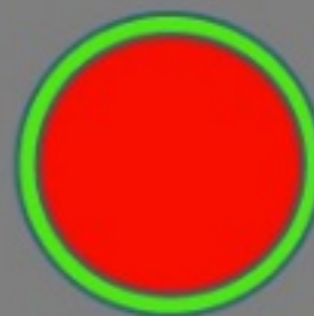
Type 1

Agriculture swallowed by, but remained in the city

Type 2

Agriculture planned to be around the city

Type 3

Agriculture planned to be in the city

Type 4

Agriculture emerging in the city

After Makuto Yokohari

OFFENTLIG FRUKTHAGE PÅ STAVNE OG LEANGEN

- 6-7 dekar offentlig frukthage
- 180 trær og busker
- "Rådmannen bes komme tilbake med en sak som vise hvordan 25 prosent av offentlig beplantning innen 2020, uten kostnadspåslag kan være nyttevekster"

Foto: Trondheim kommune

SENTRUM-VENSTREPARTIENES FORSLAG TIL BUDSJETT 2016 OG ØKONOMIPLAN 2016-2019:

Helhetlig matstrategi for Trondheim kommune

Hva vi spiser, hvordan maten er produsert, framstilt og utnyttet er av stor betydning for helse, klima og miljø. Sentrum-venstrepartiene ber derfor rådmannen utarbeide en helhetlig matstrategi som har som mål å bedre praksisen i kommunen, og øke kunnskapen til kommunens innbyggere innen alle disse kriteriene. Strategien skal også belyse hvordan kommunen kan bidra til å løfte fram lokale produsenter, samt bidraget inn til regionen forøvrig, med fokus på lokal, bærekraftig mat. Kommunen skal ha som mål å være en tilrettelegger når lokale produsenter ønsker å utvikle egen gårdsdrift og matproduksjon, dette skal også synliggjøres i strategien. Strategien skal ta for seg alle ledd i kjeden fra jord til jord, ta utgangspunkt i kortreiste og økologiske produkter, samt øke innkjøp av etisk sertifiserte produkter der lokale/norske alternativer ikke finnes. Arbeidet skal gjøres i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere innen alle ledd i matvarekjeden.

**TRANSFORM
BRISTOL'S FOOD
CULTURE**

**SAFEGUARD THE
DIVERSITY OF FOOD
RETAIL**

**SAFEGUARD
LAND FOR FOOD
PRODUCTION**

**INCREASE
URBAN FOOD
PRODUCTION**

A GOOD FOOD PLAN FOR BRISTOL

**REDISTRIBUTE,
RECYCLE &
COMPOST FOOD
WASTE**

**PROTECT KEY
INFRASTRUCTURE
FOR LOCAL FOOD
SUPPLIES**

**INCREASE
THE MARKET
OPPORTUNITIES
FOR LOCAL
& REGIONAL
SUPPLIERS**

**SUPPORT
COMMUNITY
FOOD
ENTERPRISES**

Protect Key infrastructure for local food supply:

ANY FUTURE BRISTOL DEVELOPMENT FRAMEWORK HAS TO PROTECT INFRASTRUCTURE ESSENTIAL TO FOOD SUPPLY

For the 'good food' to flow to all corners of the city we need efficient and effective processing, distribution and storage networks and facilities. Distribution of local and regional foods enabled through food 'hubs': physical places for buying and selling that serve both retail and wholesale food outlets.

Any future 'Bristol Development Framework' has to protect infrastructure essential to food supply. Central to this we must retain Bristol's flagship wholesale fruit and vegetable market in St Philips, supporting independent regional supply chains & good food enterprise.

If Bristol were to lose this resource it would result in a significant loss of local jobs and in turn cause a domino effect for thousands of producers throughout the South West and further afield, and for hundreds of caterers and independent retailers.

